

[Bolwig]

eksportstipendiat, og at vi henstiller til Elsam at undlade videre kulindkøb i Sydafrika, er selvfølgelig kun ganske, ganske små nålestik. Vigtigere er det efter min opfattelse, at støtten til ofrene for den nationalistiske regerings umenneskelige apartheidpolitik øges.

Penge er dog langt fra nok. Hvis de nordiske lande gennem eksemplets magt får held til at øge den vestlige verdens pres mod Sydafrika, må vi imødesee en øget flygtningestrøm. Det vil forpligte os til at modtage de flygtende, der givet har fået bibragt den opfattelse, at Danmark, Norge og Sverige vil åbne dørene for dem. Eksempler på det sidste viser, at dette desværre langfra er tilfældet. Hvis vores forfærdelse over forholdene i Sydafrika er ægte, bør vort land naturligvis være et fristed for det stigende antal mennesker, som – opmuntret af bl. a. os – tvinges ud i en flygtningetilværelse.

Det er dog med nogen betænkelighed, at det radikale venstre står bag det stillede ændringsforslag, idet vi ikke mener, at de forskellige alternativer til en begyndende økonomisk boykot er blevet gennemdiskuteret. Vi finder det nødvendigt, at de partier, der står bag regeringens Afrikapolitik, i fællesskab forsøger at udarbejde en langsigtet politik med det klare formål at virke for et systemskifte, hvor alle racegrupper får mulighed for at udnytte Sydafrikas enorme ressourcer.

Jeg har ved flere lejligheder på mit partis vegne bedt regeringen overveje, om ikke vi vil hjælpe de mere end 20 mill. ikke-hvide bedst, som også tidligere fremhævet af kristeligt folkeparti, ved dels at gennemføre en fuldstændig samkvemsboykot med de hvide nationalister – og her kunne man netop overveje beflyvningssspørgsmålet – dels at lade vestlige firmaer nedbryde den forhadte apartheidpolitik gennem oprettelsen af fagforeninger, bedre lønninger, lige løn for samme arbejde, avancementsmuligheder for sorte, boligprogrammer, socialforsorg osv., osv., dels at optage kontakter med de hvide modstandere af regimet. Den officielle opposition, The Progressive Party, kæmper for et multiracialt samfund med lige ret for alle. Disse hvide udgør måske den eneste lille chance for et fredeligt systemskifte, men de kæmper deres mere og mere forbitrede kamp helt alene.

Jeg har lyst til at sige til ordførerne for de borgerlige partier, at hvis ikke den vestlige verden magter at fremtvinge en ændring, vil den blive væbnet gennemført af Sovjet. Eksemplerne fra Afrika er jo talrige. At følge de borgerlige partiers anbefalinger vil fremme Sovjets muligheder, og jeg kan ikke forestille mig, at det er ønsket hos fremskridtspartiet, det konservative folkeparti, centrumdemokraterne eller hos venstre.

Ib Nørlund (DKP):

For en gangs skyld, vil jeg næsten sige, er der jo kommet noget ud af et udvalgsarbejde, hvor man har drøftet tingene på disse områder. I de konkrete forslag, der er indeholdt i betænkningen, genkender vi forslaget, som vi har rejst gang på gang. Jeg har godt bemærket ved de lejligheder, at i afvisningen af sådanne forslag har regeringen anvendt en meget hårdtrukken logik, og derfor kunne det heller ikke opretholdes i det lange løb, og vi ser med tilfredshed, at man har erkendt det på visse områder.

Det er blevet sagt, at det er kommunistisk udenrigspolitik. Det er nu at gøre os for megen ære. Det, der er sket i positiv retning her, prøver vi aldeles ikke at tage hovedæren for, men det hænger faktisk sammen med en stadig mere aktiviseret offentlig opinion, som ikke har kunnet affinde sig med den afgrund, der har været mellem officielle danske proklamerede principielle standpunkter og en uvirksomhed, der ikke svarede til disse ord i praktisk handling.

Det er blevet sagt, at dette kun må betragtes som en begyndelse, og jeg er meget enig med hr. Poul Nielson i, hvad han siger herom. Det står der jo også i selve teksten, og jeg vil i den tekst også lægge vægt på, at man henviser til det nordiske udenrigsministermøde, herunder også til den forudsete gradvise forøgelse af støtten til flygtninge, befrielsesbevægelser, ofre for apartheidstyret m. v. Det må vel forstås på den måde, at regeringen ved vedtagelsen af dette også må føle sig forpligtet til at fortsætte sine anstrengelser.

Det er der også al mulig grund til, for til syvende og sidst er det, man derved gør, jo bare at opfylde FN's principper. I selve FN's charter er racisme fordømt i ganske utvetydige vendinger. Mod alle FN's principper stri-